

Betænkning afgivet af Forsvarsudvalget den 24. maj 2006

Betænkning

over

Forslag til lodslov

[af forsvarsministeren (Søren Gade)]

1. Ændringsforslag

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 29. marts 2006 og var til 1. behandling den 18. april 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Forsvarsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og forsvarsministeren sendte den 7. april 2006 de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Søfartens Ledere mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 13 spørgsmål til forsvarsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF, KF og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Dansk Folkeparti kan anbefale lovforslaget til endelig vedtagelse i dets nuværende form. Lovforslaget understøtter i væsentlig grad den betænkning, som et enigt Lodslovsudvalg med deltagelse af repræsentanter fra myndigheder og interessenter på området afleverede i slutningen af 2004. I sin helhed er der tale om en klar modernisering af den nuværende lodslovgivning, og der sigtes klart imod et mere strømlinet og fremtidssikret lodsvæsen, hvor det statslige lodsvæsen bringes i overensstemmelse med den generelle udvikling i samfundet – og med det klare sigte at gavne sejlads-sikkerheden.

I de senere årtier er der i flere omgange vedtaget love, der for at sikre forsyningssikkerheden med lodser reelt har øget reguleringen af lodserhvervet. Dette har efter Dansk Folkepartis opfattelse medført, at lodsvæsenet har monopollignende vilkår på alle lodsninger i dansk farvand.

Med lovforslaget vil der blive åbnet op for liberalisering af området, og private virksomheder vil få mulighed for at byde ind på opgaven. Således gives der nu mulighed for at åbne konkurrencen på de regionale lodsninger, som er lodsninger til eller fra de danske havne, og som skønnes at bidrage med mellem 40 og 50 pct. af det samlede lodsvæsens indtægter.

Forsvarsministeriet forventer en mere effektiv lodsservice – og tilmed til lavere priser. Dog ønsker Dansk Folkeparti en forsvarlig aftale, hvor der ikke gives afkald på selve sejladsikkerheden. Dette præciseres også i forsvarsministerens skriftlige fremsættelse af 29. marts 2006, hvor det netop præciseres, at de tre overordnede mål for lodsvæsenet ikke står til forhandling, nemlig forsyningssikkerheden, selvfinansieringen og selve kvaliteten af den service, som det samlede lodsvæsen i dag udfører.

Derfor forventer Dansk Folkeparti også, at de gennemførte ændringer efterfølgende vil blive evalueret, og at der vil blive taget aktion, såfremt der viser sig berettiget kritik.

Et *mindretal* i udvalget (S) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling, men vil ved 2. behandling stemme for de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (SF) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling, men vil ved 2. behandling stemme for de stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil redegøre for sin stilling til de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

De nugældende regler giver mulighed for at fastsætte lodstakster på samme niveau i alle farvande, uanset om der i farvandet er mange skibe eller få skibe, der benytter lods. Derved kommer indtægterne fra de farvande, hvor mange skibe benytter lods, til økonomisk at understøtte lodsningerne i de farvande, hvor få skibe benytter lods.

Endvidere giver de nugældende regler mulighed for, at man kan lade taksterne være proportionale med skibenes størrelse. Derved kommer betalinger fra lodsning af større skibe, som typisk også har en større betalingsevne, til økonomisk at understøtte lodsningen af mindre skibe. Det nuværende system giver mulighed for stor sikkerhed til søs.

I øvrigt mener Enhedslisten, at Lodslovsudvalget, der afgav den betænkning i december 2004, som lovforslaget bygger på, i alt for ringe grad havde repræsentanter for udøvende lodser. Dermed er der ikke taget tilstrækkeligt hensyn til de konkrete bekymringer omkring bl.a. forsyningssikkerhed og kvalitet, som rejses af Søfartens Ledere.

På den baggrund ser Enhedslisten dette lovforslag som endnu et eksempel på, at regeringen i den hellige konkurrences navn vil ødelægge et velfungerende system.

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (SF):

Til § 3

1) I § 3 affattes *nr. 11* således:

»11) Regionalloidsning:

Lodsning inden for en dansk havns område. Såfremt det naturlige lodspå sætningssted for lodsning til en dansk havn ligger uden for havnens område, er dette sted udstrækningen for den pågældende regionale lodsning.«

[Ændret definition af regionalloidsning]

Til § 19

2) I § 19 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»Stk. 6. Lodstilsynet har hjemmel til at opkræve en afgift til en lodsfond med henblik på finansiering af tilskud til lodserier med forsyningspligt for underskudsgivende regionalloidsninger. En eventuel afgift skal pålægges alle regionalloidsninger, uanset om de udføres af private eller af det statslige lodsvæsen.«

[Oprettelse af en lodsfond]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Forslaget til ny lodslov lægger op til en opsplitning i gennemsejlingslodsninger, der ikke skal konkurrencesættes, og i regionale lodsninger, hvor markedet åbnes for private lodser. Med lovforslagets definition af regionale lodsninger sker der en sammenblanding af de to områder, idet regionale lodsninger kan påbegyndes fra f.eks. Skagen eller Bornholm og ende i dansk havn efter næsten en hel gennemsejling af dansk farvand.

Det er Socialdemokratiets ønske at bevare gennemsejlingslodsningen som en statslig opgave, som beskrevet i bemærkningerne til lovforslagets § 13 – primært af hensyn til forsyningspligten, da det er yderst vigtigt for Danmark, vores miljø og havmiljøet, at vi kan levere en kvalificeret lods til alle skibe, særligt tankskibe, når skibene har behov for det og ønsker det. Området skal tillige bevares som en statslig opgave af hensyn til sejladsikkerheden og selvfinansieringen.

En sammenblanding, hvor private regionale lodsfirmaer kan operere i samme farvandsafsnit – f.eks. de problemfyldte passager ved Gedser, Agersø, Storebæltsbroen og Hatter Barn – er derfor ikke hensigtsmæssig.

Såfremt der ønskes en udvikling, hvor først de regionale lodsninger og siden hen gennemsejlingslodsningerne konkurrencesættes, skal der ske en opdeling i to segmenter. I lovforslaget foreslås en de facto-konkurrenceudsætning af dele af gennemsejlingsområdet før planlagt. Før de nødvendige

erfaringer er draget, som bemærkningerne til lovforslagets § 13 lægger op til, bør man ikke iværksætte en konkurrenceudsætning af gennemsejlingsområdet.

En begrænsning af det regionale område vil tillige gøre det mere attraktivt for private operatører at koncentrere sig om betjening af alle typer af skibe i det pågældende område i stedet for, som man lægger op til i lovforslaget, at kunne vælge kun at tage store tankskibe fra Østersøen eller Nordsøen gennem dansk farvand og ind til udvalgte danske havne, som er økonomisk attraktive, og lade være med at betjene den mindre skibstrafik.

En begrænsning af det regionale område vil sikre, at private firmaer på markedet vil blive fuld-tidslodser/-firmaer, der vil betjene al skibstrafik. Dermed bliver den økonomisk byrde for det statslige lodsvæsen ved at være pålagt forsyningspligten forventeligt mindre.

Til nr. 2

Da lovforslaget pålægger det statslige lodsvæsen forsyningspligten i hele Danmark og samtidig gør det muligt for private lodsfirmaer at tage dele af det statslige lodsvæsens omsætning og indtægter, kan lovforslaget meget vel bringe det statslige lodsvæsen i underskud. Dermed vil statens lodsvæsen ikke længere være økonomisk selv bærende. Derfor bør der være en mulighed for staten for at pålægge en afgift, således at lodsbetjeningen i og gennem danske farvande fortsat kan være økonomisk selv bærende uden brug af skattemidler til området. En afgiftsmodel/-mulighed har været foreslået af såvel Konkurrencestyrelsen som Lodslovsudvalget i deres arbejder og analyser af lodsvæsenet og mulige modeller for konkurrenceudsætning.

Gitte Lillelund Bech (V) nfm. Jens Hald Madsen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V)

Karsten Nonbo (V) Marion Pedersen (V) Hans Kristian Skibby (DF) Peter Skaarup (DF)

Allan Niebuhr (KF) fmd. Tom Behnke (KF) Per Kaalund (S) Mette Gjerskov (S)

Jeppe Kofod (S) Bjarne Laustsen (S) Anne-Marie Meldgaard (S) Morten Helveg Petersen (RV)

Holger K. Nielsen (SF) Frank Aaen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 210**Bilagsnr. Titel**

- 1 Høringssvar og høringsnotat vedr. lovforslaget, fra forsvarsministeren
- 2 Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 3 Godkendt tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 4 Oversigt over Lodslovsudvalgets medlemmer
- 5 1. udkast til betænkning
- 6 2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 210**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om konsekvenserne af en privatisering af lodsområdet, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm. om privatisering af lodsvæsenet, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm. om sikkerhedsforanstaltningerne for lodserne, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm. om liberalisering af lodsområdet, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om salg af lodsvæsenet, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om effektivisering af lodsvæsenet, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om havnelodsninger, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om konkurrence mellem private lodser og Statens Lodsvæsen, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om markedsåbning for regionale lodsninger, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om forsyningspligten for private lodserier, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om lodstaksterne, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om overførsel af midler og overskud, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om serviceforringelser og/eller prisstigninger på lodsbetjeningen, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå